

CÁC NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG TỚI KHẢ NĂNG SINH LỜI CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI NIÊM YẾT TRÊN SÀN CHỨNG KHOÁN VIỆT NAM

**Determinants of bank profitability:
evidence from commercial banks listed in Vietnam**

TRẦN TẤT THÀNH
NGUYỄN MAI LINH

Nghiên cứu này đánh giá ảnh hưởng của các nhân tố tác động tới khả năng sinh lời của các ngân hàng thương mại niêm yết trên sàn giao dịch chứng khoán Việt Nam giai đoạn 2013 - 2022. Kết quả nghiên cứu chỉ ra rằng, tỷ lệ vốn chủ sở hữu, tỷ số dư nợ cho vay trên tiền gửi khách hàng, thanh khoản có tác động thuận chiều, trong khi tỷ lệ nợ xấu có tác động ngược chiều đến khả năng sinh lời của các ngân hàng.

Từ khóa: khả năng sinh lời, ngân hàng thương mại niêm yết.

Our paper investigates the impact of factors affecting profitability of commercial banks listed on the Vietnam Stock Exchange in the period 2013-2022. Research result shows that the equity ratio, loan-to-deposit ratio, and liquidity have a positive impact and bad debt ratio has a negative impact on profitability.

Keywords: profitability, listed commercial banks.

1. Giới thiệu

Các ngân hàng thương mại, với các hoạt động đa diện và phức tạp, đóng một vai trò trụ cột và không thể tách rời trong việc thúc đẩy và tạo điều kiện phát triển và tăng trưởng kinh tế quốc gia bằng cách di chuyển dòng tiền từ người thừa vốn sang người thiếu vốn. Vì vậy, cần có một nghiên cứu toàn diện và tỉ mỉ, đào sâu vào các nhân tố khác nhau tác động đến khả năng sinh lời của ngân hàng thương mại Việt Nam.

Nhiều tác giả đã nhấn mạnh tầm quan trọng của tỷ lệ vốn chủ sở hữu đến khả năng sinh lời của ngân hàng thương mại (Berger, 1995; Demirgüç-Kunt và Huizinga, 1999). Ongore và Kusa (2013) giải thích rằng, cần có đủ vốn cho mục đích thanh

khoản, vì tiền gửi ngân hàng thương mại dễ bị rút tiền. Do đó, mức độ an toàn vốn đóng vai trò như một chỉ số về sức mạnh vốn của ngân hàng thương mại về rủi ro mất khả năng thanh toán. Khi nói đến tỷ lệ dư nợ cho vay trên tiền gửi khách hàng (còn gọi là chỉ số LDR), Prasanjaya và Ramantha (2013) đã khẳng định khi chỉ số LDR tăng lên, có thể các ngân hàng thương mại gia tăng hoạt động cho vay trên số tiền gửi mà họ nhận được từ khách hàng. Điều này cho phép họ kiếm lãi từ sự chênh lệch giữa lãi suất thu nhập được tạo ra từ việc cho vay và lãi trả cho tiền gửi của khách hàng. Bằng

Trần Tất Thành (tác giả chính và tác giả liên hệ);
Nguyễn Mai Linh, Trường đại học Kinh tế quốc dân.